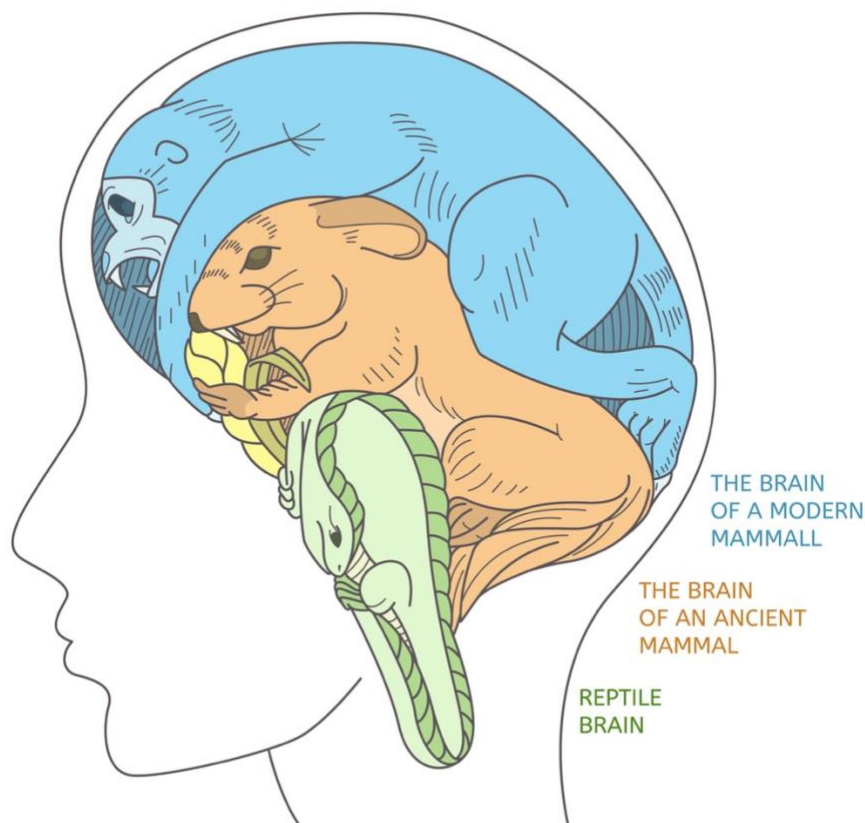

Menneskets ur biologiske emotionelle arv.

Menneskets hjerne har udviklet sig fra de første hvirveldyr, som opstod i naturen for mange millioner år siden, over fisk og padder, til primitive pattedyr, aberne, de tidlige homonoider for ca. 2 millioner år siden, frem til homo sapiens, som opstod for ca. 100.000 år siden.

Udviklingen til menneskehjerne er ikke foregået ved at hjernen er blevet genopfundet, hver gang den har fået en ny egenskab. Hver gang hjernen på denne lange evolutionære rejse har fået en ny egenskab, så er det sket ud fra det forhånd værende søms princip - ved at der er lagt et modul oven på grundpakken. Ikke blot fødes vi mennesker derfor med drifter, instinkter og funktioner i hjernen, som vi har tilfælles med stenaldermennesket. Dele af vores nedarvede emotionelle biologi har endnu dybere evolutionære aner.

Disse medfødte drifter og instinkter er naturligvis slet ikke tilpasset livsbetingelserne i en moderne verden. Og det er grundlaget for, at vi oplever en verden med aggressive handlinger, stress, utroskab, snyd og bedrag, racisme, mobning, brutale magtkampe og krige, magtmisbrug og kynisk udnyttelse af andre mennesker.

Alt sammen fordi mennesket fødes med anlæg for disse adfærdsformer, og fordi der, i fravær af en hensigtsmæssig social arv de første leveår ikke er noget i vores biologiske arv, der kan dæmpe eller bremse det.

Erkendelsen af at mennesket fødes med egenskaber, som stammer fra drifter og instinkter tilbage i urtiden, bliver heldigvis mere og mere udbredt. Og fordi der i denne biologiske arv er egenskaber, som er uforenelige med nutidens livsform, er det vigtigt at forstå samspillet mellem medfødt biologisk arv og tillært social arv, for at vi kan få reel indflydelse på den måde, den medfødte ur hjerne påvirker vores tanker, følelser, beslutninger og adfærd i dagligdagen.

“At vores biologi og psykologi i vid udstrækning er udviklet og optimeret i forhold til livet som jægere og samlere i fortiden, indebærer... at vi har en række genetiske dispositioner, som kan være stærkt uhensigtsmæssige i forhold til det liv vi har etableret os med i et moderne samfund. Hjernen er opbygget af delprogrammer, der på mange måder er i konflikt med hinanden...” Professor Hans Henrik Knoop i artiklen *"Evolution, mening og moral"* fra *"Et nyt læringslandskab"*, 2005.

”Ethvert forsøg på at løse problemer må altid begynde ved udgangspunktet: den menneskelige biologi. Human- og samfundsforskning, som ignorerer dette grundlæggende forhold, søger i mørket og bidrager ikke til at opklare og løse problemer.” Professor Anders Klostergaard Petersen, 2016.

Personlig udvikling af emotionel intelligens

I et moderne samfund giver dele af de følelser, egenskaber og adfærd, som de medfødte drifter rummer, flere problemer end fordele.

"Det moderne liv er helt fremmed for det miljø og den livsstil, mennesket levede under i den fjerne fortid, da vores neurale kredsløb tog form og blev skærpet." Neuroforsker R. Douglas Fields, University of Maryland, i Weekendavisen den 2/8/2019.

"Det er drifterne, der er den fremadgående kraft i ethvert hvirveldyr. Drifterne er livsnødvendige, men de kan også skabe problemer i ethvert menneskeliv.

De repræsenterer alt det, vi inderst inde har lyst til, alt det, som ikke er styret af fornuften. Trangen til søde sager, misbrug og ukontrolleret vold kan alt sammen henføres til drifternes spil i vores menneskehjerne." Fra *"Frihedens pris"* af Peter Lund Madsen

Menneskets ur hjerne (urdrifterne) er styrende for det moderne menneskes følelsesliv og adfærd uden på nogen måde at være tilpasset nutidens livsbetingelser.

Emotionel intelligens er at lære at blive bevidst om, og få indflydelse på, medfødte følelser som kedsomhed, utålmodighed, vrede, frygt, nysgerrighed, begær, utilfredshed, grådighed, krænket, uretfærdighed, intolerance, utryghed, jalousi, afvist, ensomhed, mistillid, udstødt, tomhed, magt, magtesløshed, skam, dårlig samvittighed og skyld. Ellers er der ret stor risiko for at vi, før eller siden, kommer til at sidde fast i uhensigtsmæssige mønstre, i de måder vi relaterer til os selv og andre mennesker på.

Emotionel intelligens er at tage stilling til, hvordan vi vil bruge, og ikke bruge, de egenskaber som de medfødte drifter indeholder - hvilke af urdrifternes egenskaber vi synes er hensigtsmæssige, i forhold til den kultur og det samfund vi lever i, og hvilke vi synes er mindre brugbare.

Emotionel intelligens er at lære de adfærdsformer, der kan kompensere for ur hjernes mangler, fremme deres humane sider og hæmme deres negative egenskaber.

"Hvis du vender ryggen til dine medfødte artsprogrammer, driver de deres spil med dig... Det kan godt være, at det er naturligt for vores art at føre krig. Men først når vi gør os det klart, har vi muligheden for at stille spørgsmålet: Hvad kan vi som individer og kultur gøre for at holde de impulser i ave? ... Ved at blive bevidst om sin kodning, kan man få mulighed for at træffe et andet valg i stedet for bare blindt at følge sine impulser." Professor i social- og personlighedspsykologi Henrik Høgh-Olesen i Politiken den 18/7/2020.

"Jo mere det moderne samfund udvikler sig, jo større bliver afstanden, mellem arv og miljø. Jo vigtigere bliver det, at et samfund erkender og tager ansvar for, at mennesket lærer at håndtere urtidens drifter."

Opgaven er få gamle drifter i de indre hjernedele til at samarbejde på en intelligent måde med de ydre hjernedele, for at vi kan forme en emotionel, intelligent social arv.

Dette kan naturligvis ikke indlæres ved at læse om det, men læsning kan forhåbentlig motivere til at tilegne sig kompetencer og mestring. For at få integreret emotionel intelligens i både tanker, tale og adfærd, skal der logisk set en træning og indlæring til.